

הגשמי, ופעולת המצוה היתה רק למעלה³³. וההירוד דמ"ת הוא ש"י קיום המצוות נעשה שינוי בדבר הגשמי, ויתורה מזה, שהמטבת הקדושה בדבר הגשמי נעשית כבר כאשר הוכן לעשות בו המצוה, עוד טרם שנעשה בו המצוה, (כמובא בשערי אורה לאדמו"ר האמצעי בד"ה יכאן לרש מלכות³⁴). וההכנה לזה היא ע"י ענין קריעת ים סוף, שנעשה בקריעה בהים, כדי' מלכות דאצילות³⁵, שתי"ץ נעשה חיבור אצילות רב"ע. ובהו גופא יש ב' דעות ונבאמת אין מחלוקת בינ' ב' הדעות, אלא שניהם אמת, שישנם שני הענינים³⁶. דעת האר"י³⁷ שקריעת ים סוף הי"ע המטבת האצילת לכ"י, דעת הוה"ו³⁸ שקריעת ים סוף הי"ע העלאת ב"יע לאצילות. ויש לומר שהוא ע"ד ההפרש בינ' שני סוגי העבודה אם אלקות הוא הכל או שהכל הוא אלקות³⁹, כידוע שזהו ההפרש בין הרב המגיד ורבינו הזקן⁴⁰. ולמעלה יותר, הנה הענין דקריעת ים סוף הוא לא רק הבקיעה במלכות דאצילות שהוא הממוצע המחבר בין אצילות שלמעלה אלא גם הבקיעה בכח"ו, שהוא הממוצע בין אצילות והעולמות שלמעלה מאצילות (שהו"ו ע"ב הכח"ו שבכח"ו, עתיק ואר"ץ, בהינה תחתונה שבעליין ובהינה עליונה שבתחתון). ולמעלה עוד יותר הענין דקריעת ים סוף הי"ע הוא הבקיעה בבח"ו מלכות דא"ס⁴¹, שהיא הממוצע בין האור שלפני הצמצום וסודו ההשתלשלות שאחר הצמצום, וענין הבקיעה הוא שיהי' החיבור וקודם הצמצום ולאחר הצמצום.

והנה כשם שביצ"מ הוצרך להיות הענין דקריעת ים סוף בשביל ההכנה למתן תורה הנגלית, כמ"כ בגאולה העתידה עלי' נאמר⁴² כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שלפני גילוי פנימיות התורה ע"י משית,

- (33) ראה סה"מ תרס"ה ע' רב ואילך.
- לקי"ש חט"ו ע' 57 ואילך. ובכ"י.
- (34) פ"ה ואילך. שם פע"ז ובקיצורים לשם.
- (35) מקומות שציינו בהערה הבהא.
- (36) ראה סידור (עם דא"ח) רצ"ב, א. שער האמונה לאדמו"ר האמצעי פנ"י.
- (37) ראה פרי עץ חיים שער חג המצות פ"ח. שער הכוונות ענין ספירת העומר דודש יב.
- (38) ח"ב מת, ב.
- (39) ראה המשך תרס"ז (הוצאת קה"ת, תש"א) ע' תוספת. שם השוואת תורת שלום
- ע' 63 ואילך. סה"מ היש"ת ריש ע' 141.
- אריק אדמו"ר מהר"י ע"ג סי"ע תקל"ט. ספר השיחות: תר"פ-תרפ"ג צ' 229; תר"ץ ע' 86;
- תש"א ע' 47; תש"ג ע' 25.
- (40) ראה המשך תרס"ז ותורה שלום שבהצגת הקודמת.
- (41) ראה אזה"ת בשלח ע' תקעב ואילך.
- סו"מ עזרי"ת ע' קטב ואילך. סה"מ תר"פ-תרפ"א ע' טז ואילך. ועוד.
- (42) ראה המשך תרפ"ב ח"ב ע' תתקמב. ועוד.
- (43) מלכה ז' טו.

המבואר כמ"א²⁴ בענין מה שאמר ר' יודן בן זכאי²⁵ איני יודע באיזו דרך מולליכין אורי, אף שלא הניח דבר קטן ודבר גדול וכר²⁶, והיינו, לפי שכחות הגלויים אינם מורים על העצם, שיכול להיות שהכחות הגלויים שלו הם כדבעי, ומ"מ העצם הוא בעמקי הקליפות. וראי' לזכר, מיתתן כהן גדול ששימש ככהונה גדולה פ' שנה מוכח שה"י צדוקי²⁷, דמזה ששימש ככהונה גדולה פ' שנה מוכח שה"י צדוקי, שהרי כהן גדול שלא הי' כדבעי והי' נכנס לקדו"ק ביום כיפור לא הי' מוציא שנת²⁸, ומ"מ כיון שהעצם שלו הי' בעמקי הקליפות, הנה במשך הזמן נמשך זה גם בכחות הגלויים, עד שלבסוף נעשה צדוקי. ומזה מוכח שכחות הגלויים אינם מורים על העצם. ולכן, מצד ענותנותו של ריב"ז הי' ירא בנוגע להעצם שלו כו'. ומזה מוכן גם לאידך גיסא, שמשחי לא ישפוט לפי המצב החיצוני כו', כי אם לפי העצם, שהיה"ע מורד ודאין.

ד) ודלן גם מ"ש הניף ידו על הגהר בעים רוחו וכהו לשבעה נחלים. והענין בהו, דהנה ידוע²⁹ שכשם שענין קריעת ים סוף הי' הכנה למתן תורה, כך גם בקריעת הנהר דלעמיד היא הכנה לגילוי פנימיות התורה ע"י משית. וכפי שמבאר כ"ק מר"ח אדמו"ר בהמאמר שבקונטרס חג הפסח³⁰, שענין קריעת ים סוף לא הי' בשביל ההילוך במדבר, שהרי באותו צד שירדו לים באותו צד עלו מהי"ו, אלא ענין קריעת ים סוף הוא הכנה למתן תורה. דהנה, בענין מ"מ אמת כמדושי' משל למלך שגור ואמר בני רומי לא ירדו לסוריא וכני סוריא לא יעלו לרומי כו', וכמ"ת ביטל הגזירה ואמר שהעליונים ירדו לחתומים והחתומים יעלו לעליונים. והנה החידוש בקיום המצוות שלאחרי מ"מ, דאף שגם קודם מ"מ הי' ענין קיום המצוות ע"י האבות בדברים גשמיים, כמו הכנסת אורחים דאברהם אבינו וענין תפירת הבארות דיצחק ועבודת המקלות דיעקב, שזה הי' בדברים גשמיים, מ"מ, לא נשארה פעולת המצוה בדבר

- (24) לקי"ת ויקרא בהיפפות ג' סע"ד.
- מאמר אדמו"ר תקפ"ט ע' שט. נעתק (עם המהות) באה"ת ר"פ פינחס (ע' איזת ואילך).
- ובד"ה אך במהל תח"י (סה"מ תח"י ע' קצא). רד"ה אשורו תרצ"ו (סה"מ תח"י ע' 50). ותוספת שם הערה 1.
- (25) כרכות כח, ב.
- (26) תר"ה כשם — ערכין טו, א.
- (27) תוספתא ואתא טו. שמו"ר פנ"ב, ג.
- (28) כרכות כט, א.
- (29) ד"ה והניף ידו בקרי"ת צו י"ז, א ואילך. ובכ"י.
- (30) ד"ה וילך הרי' תש"ד. — נדפס לאח"כ כסה"מ תשי"א ע' 229. תש"ד ע' 179.
- (31) תר"ה כשם — ערכין טו, א.
- (32) תוספתא ואתא טו. שמו"ר פנ"ב, ג.
- (26) מוכה כח, א.
- (25) כרכות כח, ב.
- (24) לקי"ת ויקרא בהיפפות ג' סע"ד.
- (23) מאמר אדמו"ר תקפ"ט ע' שט. נעתק (עם המהות) באה"ת ר"פ פינחס (ע' איזת ואילך).
- (22) ובד"ה אך במהל תח"י (סה"מ תח"י ע' קצא). רד"ה אשורו תרצ"ו (סה"מ תח"י ע' 50). ותוספת שם הערה 1.
- (21) כרכות כח, ב.
- (20) תר"ה כשם — ערכין טו, א.
- (19) תוספתא ואתא טו. שמו"ר פנ"ב, ג.
- (18) כרכות כט, א.
- (17) ד"ה והניף ידו בקרי"ת צו י"ז, א ואילך. ובכ"י.
- (16) ד"ה וילך הרי' תש"ד. — נדפס לאח"כ כסה"מ תשי"א ע' 229. תש"ד ע' 179.
- (15) תר"ה כשם — ערכין טו, א.
- (14) תוספתא ואתא טו. שמו"ר פנ"ב, ג.
- (13) כרכות כח, א.
- (12) כרכות כח, ב.
- (11) לקי"ת ויקרא בהיפפות ג' סע"ד.
- (10) מאמר אדמו"ר תקפ"ט ע' שט. נעתק (עם המהות) באה"ת ר"פ פינחס (ע' איזת ואילך).
- (9) ובד"ה אך במהל תח"י (סה"מ תח"י ע' קצא). רד"ה אשורו תרצ"ו (סה"מ תח"י ע' 50). ותוספת שם הערה 1.
- (8) כרכות כח, ב.
- (7) תר"ה כשם — ערכין טו, א.
- (6) תוספתא ואתא טו. שמו"ר פנ"ב, ג.
- (5) כרכות כט, א.
- (4) ד"ה והניף ידו בקרי"ת צו י"ז, א ואילך. ובכ"י.
- (3) ד"ה וילך הרי' תש"ד. — נדפס לאח"כ כסה"מ תשי"א ע' 229. תש"ד ע' 179.
- (2) תר"ה כשם — ערכין טו, א.
- (1) תוספתא ואתא טו. שמו"ר פנ"ב, ג.